

Med utmärktaste högaktning och uppriktig tillgifvenhet, har jag äran teckna mig

Herr Senatorns
Ödmjukaste tjänare
G. Alfthan

Uleåborg den 14 Juli 1866.

Om tillgift för brevets hastiga hopskrifvande beder

Densamme

10

605 G. VON ALFTHAN – J. V. SNELLMAN 25.VII
1866

HUB, JVS handskriftssamling

Högädle Herr Senator.

Ingången af Herr Senatorns ärade skrifvelse för den 13 dennes, får jag, jemte betygande af största tacksamhet, erkänna.

20

Min resa till Muonioniska hade redan så länge varit beramad, att det litet kostade på mig att uppgifva densamma; återkomsten var beräknad till tiden för de ordinarie nattfrosterne och jag hade gifvit mina instruktioner för möjligen under min frånvaro inträffande extra fall och speciellt vis-à-vis rågutsädet, hvilket allt jag här blott i förbigående önskade omnämna.

Något missledd af Kronofogdarnes muntliga sangviniska uppgifter vid summariska redovisningens afgifvande, trodde jag årsvekten vara något bättre än den i verkligheten är. Efter att numera sjelf hafva gjort en liten tur norrut, ända till Öfvertorneå, samt sedan Landskamreren återkommit ifrån Kajana och äfven söderifrån färskare underrättelser ingått, synes det, som skulle Kornet öfverallt vara mycket ojemnt, såväl hvad graden för den utveckling som vextens större eller mindre täthet vidkommer; deremot står rågen i allmänhet något bättre, men äfven den har först alldeles nyss blommat och Kemi et Torneå Socknar äfvensom flera upptrakter hafva jemväl flera ganska glesa rågfält att uppvisa.

30

Lägges härtill 14 dagars kylig väderlek efter lika långvarigt regn, med vinden fortfarande på nordliga Kanten, så blifva utsigterna dåliga nog, ehuru egentelig frost lyckligtvis ännu icke inträffat, om jag undantager litet rimfrost i Muhos och Temmes, samt å Kajana stads frostömma egor.

40

I betraktande af alla dessa omständigheter, beslöt jag mig för att utdela sedast beviljade 2 500 tunnor råg företrädesvis åt upptrakterna, inom ett afstånd af circa 10 mil ifrån Kusten; förbehållande de ifrån Björneborg reqvirerade 2 000 tunnorna för Salo och Uleå härader. För möjliga framtida yttermera behof, har jag de af Herra Bergbom ifrån Riga (*Wertbyckl*) reqvirerade 2 000 tunnorna (å 26 Mark) i reserv. Allt detta, sammanlagdt med under vinterns och vårens förlopp beviljade anslag, ger 8 000 tunnor utsädesråg – och så olyckligt må det nu väl icke gå, att icke detta i det närmaste förslår; länets hela behof af rågutsäde utgör dock 20 000 tunnor.

50

Uppmaningen till allmogen, att vidtaga åtskilliga af Herr Senatorn föreslagna försigtighetsmått emot frosten, är under tryckning. För större eftertryck, har jag tillåtit mig att omnämna, att jag härtill jemväl

af Herr Senatorn blifvit uppmanad, äfvensom jag tillagt par punkter, om insamling af kreaturs-foder-surrogater och om nödvändigheten att tidigare skära så mycket korn, som till utsäde behöfves (behöfver ej vara fullt moget),

Häri ligger den största fara, utaf hvilken vi hotas, ty fryser kornet så, att det till utsäde icke duger, så blir det omöjligt att anskaffa annat för våra trakter fullt lempligt och dock behöfves deraf, allenast till utsäde, 50 000 «unno»! För första gången, på 4 år som jag varit i länet, blifva Kronomagasinerna alldeles toma; jag ser mig derföre nödsakad, att nu redan prevenera om nödvändigheten att i höst anskaffa heldst några tusen tunnor korn ifrån Wasa- eller Åbo-län, också något hafra.

Ett sådant lif som det vi nu i fyra, fem års tid å rad fört, kan rimligtvis icke bära sig i längden. Det måste göras någonting för att kraftigt och hastigt upphjelpa den usla allmogen. Må styrelsen och ständerna bevilja nödiga medel ty utan pengar kan härvidlag icke någonting göras: till *ängsförbättringar* m. m. i större skala, 50 000 à 100 000 Mark årligen för länet, i 3 à 5 års tid, de skulle genom i landsbyggderna existerande hushållsgillen och mossodlingskomiteer, under agronomernes uppsigt, ovilkorligen måsta användas till uppgifvet ändamål (Hypotheksföreningens lån användes utan kontroll och gå derföre all verdens väg) och tillika verka som anslag till Allmänna Undsättnings arbeten. Litet förmynderskap å styrelsens sida skulle härvidlag visserligen komma i fråga, men är icke förhållandet enahanda, om man alla höster och vårar måste skaffa utsäde åt allmogen och om vintern föda? För att skaffa medel härtill, skulle man sälja duktigt Stock och tjäruvirke ifrån kronoskogarne. Jag har allvarsamt varit betänkt på någon hemställen till Styrelsen eller petition å Landtdagen om denna tills vidare ännu embryoniska plan.

Med utmärktaste högaktning och uppriktigaste tillgifvenhet har jag äran teckna mig, Högdäde Herr Senatorns

ödmjukaste tjänare
G. Alfthan

Uleåborg den 25 Juli 1866.

606 YTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMEN- TET 1. VIII 1866

40 RA, Senatens arkiv

Senatorn Snellman – var i öfrigt ense med Senatorn Friherre von Born, men ansåg valören å de sedlar, Föreningsbanken komme att utgifva, böra bestämmas till tio, tjugufem och etthundra mark, banken dock medgifvet att i stället för tjugufem marks valör begagna tjugu mark såsom utgörande en aliqvot i decimalsystemet, enligt hvilket landets mynt är indeladt,

Denna åsigt motiverades i Senatorns tanke redan deraf, att det vore orätt att påtruga någon privatbank utgifvandet af flera sedelvalörer än dem den önskar begagna, hvarvid det dock kan sättas i fråga, huruvida icke Styrelsen borde såsom allmän regel föreskrifva, att valörerna skola väljas inom decimalsystemet. Det är nemligen redan illa nog, att Finlands bank utger sedlar på tolf och fyratio mark, icke på tio och femtio mark; i följd hvaraf udda listat alls icke och de jemna endast på ett obeqvämt sätt kunna med sedlar liqvideras. Ju flere dylika utom